

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 maja 2015 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt II C 1238/14 wszczętej ze skargi pozwanego J. K. przeciwko powodowi L. K., Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi oddalił skargę pozwanego J. K. o wznowienie postępowania o sygnaturze II C 613/13.

Sąd Rejonowy ustalił, że pozwany J. K. skargą z dnia 13 października 2014 roku wniósł o wznowienie postępowania w sprawie sygn. II C 613/13, wszczętego z powództwa L. K. o zobowiązanie pozwanego do złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu na rzecz powoda udziału w wysokości 1/3 w nieruchomości przy ul. (...) w Ł., zakończonego prawomocnym wyrokiem zaocznym z dnia 24 marca 2014 r. W uzasadnieniu skargi pozwany powołał się na przepis art. 401 pkt. 2 k.p.c. i wskazał na naruszenie przepisów, w wyniku czego został pozbawiony możliwości działania. Naruszenia przepisów i pozbawienia pozwanego możliwości działania pozwany upatrywał we wskazaniu przez powoda w pozwie nieaktualnego adresu zamieszkania pozwanego, mimo tego, że nowy adres był powodowi doskonale znany. Uzasadniając zachowanie terminu do wniesienia skargi pozwany wskazał na pismo powoda z dnia 14 lipca 2014 r., z którego dowiedział się o wyroku, a które to pismo zostało mu wręczone przez żonę powoda

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany J. K., zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału polegającą na przyjęciu, iż o toczącym się pod sygnaturą II C 613/13 procesie został prawidłowo poinformowany, a co za tym idzie miał możliwość zgłoszenia swojego stanowiska w sprawie i obrony swoich praw, w sytuacji gdy z zebranego w sprawie materiału wynika, iż o toczącym się postępowaniu dowiedział się już po uprawomocnieniu się wydanego wyroku zaocznego;
2. przyjęcie, iż wskazanie w pozwie złożonym w sprawie II C 613/13 przez powoda L. K. niewłaściwego adresu doręczeń i zatajenie prawdziwego miejsca pobytu pozwanego nie stanowiło naruszenia przepisu art. 126 § 2 kpc nawet w sytuacji, gdy właściwy adres pozwanego był znany powodowi od kilkunastu lat.

W oparciu o wskazane zarzuty pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Dodatkowo pozwany wniósł o zwolnienie od kosztów sądowych związanych z postępowaniem apelacyjnym.

Uzasadniając apelację pozwany J. K. podniósł, iż jedynym jego miejscem zamieszkania była nieruchomość położona w Ł. przy ulicy (...), choć miejscem zameldowania był Z. Plac (...). Dodał, że od chwili zawarcia związku małżeńskiego w 2000 roku na stałe przebywał wyłącznie pod (...) adresem. Wskazał, iż L. K. doskonale znał miejsce faktycznego pobytu pozwanego, choćby ze względu na liczne odwiedziny pozwanego w tym miejscu. Dodał, iż powód zdawał sobie również sprawę z istnienia konfliktu pomiędzy pozwanym, a jego matką zamieszkałą w Z. przy Placu (...). W konkluzji pozwany wskazał, iż podanie (...) adresu przez powoda miało jedynie na celu przeprowadzenie procesu bez udziału pozwanego, a tym samym uzyskanie korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia. W dalszej części uzasadnienia apelacji pozwany J. K. zaprzeczył, aby kiedykolwiek otrzymał odpis pozwu i wezwania na rozprawę w dniu 10 lutego 2014 roku w sprawie toczącej się pod sygnaturą II C 613/13. Wyjaśnił, iż o terminie tej rozprawy dowiedział się przypadkowo w trakcie trwania kilkumiesięcznego zwolnienia lekarskiego.

Uzasadniając zachowanie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania J. K. podniósł, że o treści wyroku zaocznego wydanego w sprawie II C 613/13 dowiedział się po doręczeniu jego odpisu przez żonę powoda.

Wniosek o zwolnienie od kosztów postępowania apelacyjnego został odrzucony postanowieniem z dnia 25 listopada 2015 roku, z uwagi na wcześniejsze całkowite zwolnienie pozwanego od kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Wbrew zapatrywaniom apelującego, zaskarżone orzeczenie należało uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego. Sąd Okręgowy podziela poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia i w konsekwencji przyjmuje za swoje, uznając za zbędne powielanie ich w całości w treści niniejszego uzasadnienia.

J. K. – jak słusznie ustalił Sąd pierwszej instancji – oprął swoją skargę na treści art. 401 pkt. 2 k.p.c., zgodnie z którym można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności m.in. jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa strona była pozbawiona możliwości działania. Co więcej, pozbawienie możliwości działania musi trwać przez cały czas postępowania objętego skargą, gdyż z treści art. 401 pkt. 2 in fine k.p.c. wynika wprost, że nie można żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustała.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż wszystkie zarzuty apelacji koncentrowały się wokół stanowiska Sądu Rejonowego wedle którego, powód znał faktyczne miejsce zamieszkania pozwanego i wskazanie (...), a nie (...) adresu przez powoda, miało jedynie na celu przeprowadzenie procesu bez udziału pozwanego, a tym samym uzyskanie korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia.

Choć pozwany wprost nie powołał się na treść przepisu art. 233 kpc, to należy uznać, iż właśnie o ten przepis pozwany oparł zarzuty, co do błędów w ocenie materiału dowodowego.

Zarzuty apelacji w tej części, należało uznać za niezasadne. Przede wszystkim prawidłowe postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wskazania przez skarżącego konkretnych zasad (logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego, całokształtu zebranego materiału dowodowego, przeprowadzenia określonych dowodów niezgodnie z zasadami procedury cywilnej, na przykład niezgodnie z zasadą bezpośredniości) lub przepisów, które sąd naruszył przy ocenie określonych dowodów (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 grudnia 2005 r., III CK 314/05, lex nr 172176, z dnia 13 października 2004 r., III CK 245/04, lex nr 174185). Takie zaś zarzuty w sprawie niniejszej nie zostały postawione.

Wskazać również należy, że przepis art. 233 § 1 k.p.c. reguluje jedynie kwestię oceny wiarygodności i mocy dowodowej przeprowadzonych w sprawie dowodów, a nie poczynionych ustaleń faktycznych, czy wyprowadzonych z materiału dowodowego wniosków, bądź też ich brak.

Bezspornym było, iż J. K. był zameldowany w Z. przy Placu (...). Pozwany w żaden sposób nie wykazał, iż w jego rodzinie powszechnie było wiadomym, że faktycznie mieszkał w Ł. przy ulicy (...), a skoro tak, to również powód miał świadomość tego faktu.

Jeżeli pozwany twierdził, że nie zamieszkiwał pod wskazanym w pozwie adresem, to winien tą okoliczność udowodnić, tym bardziej, że powód wprost w odpowiedzi na skargę tej okoliczności zaprzeczył, uzasadniając dodatkowo to zaprzeczenie faktem posłużenia się tym adresem przez samego pozwanego u notariusza już w okresie po rzekomej wyprowadzce pozwanego ze Z..

W szczególności, wniosku, że taka wiedza rzeczywiście istniała, nie sposób wywieść z załączonego do skargi pisma L. K. zawierającego zgodę na zamieszkiwanie powoda na ulicy (...). Przede wszystkim dlatego, iż pismo to nie zawiera daty. Po wtóre, powód L. K. zdecydowanie zaprzeczył, aby był jego autorem. Pomimo takiej sytuacji procesowej apelujący nie podjął żadnej inicjatywy dowodowej w celu udowodnienia twierdzeń przeciwnych. Co więcej, w ogóle nie odniósł się do owej negacji na kolejnym terminie rozprawy i był na niej z niewiadomych przyczyn nieobecny.

Przechodząc o oceny zarzutów naruszenia przepisu art. 126 § 2 kpc wskazać należy, iż również nie były one trafne.

Przede wszystkim, okolicznościami przemawiającymi za tym, że doręczenie wezwania na rozprawę w dniu 10 lutego 2013 roku było skuteczne, przemawia fakt złożenia przez pozwanego przed terminem rozprawy zwolnienia lekarskiego.

Sąd Okręgowy biorąc pod uwagę całokształt okoliczności zdarzenia podziela stanowisko Sądu meriti w zakresie, w jakim wskazał, iż J. K. był skutecznie powiadomiony o tym terminie rozprawy.

Sąd pierwszej instancji słusznie przyjął, że czynności podejmowane przez J. K. w sprawie II C 613/13 nie wskazują na pozbawienie pozwanego możliwości działania. W każdym razie – nawet gdyby uznać inaczej – niemożność ta ustała najpóźniej dnia 6 lutego 2014 r., a więc przed pierwszą rozprawą wyznaczoną w sprawie objętej skargą.

W tym bowiem dniu pozwany musiał posiadać pełną wiedzę zarówno o przedmiocie postępowania, jak i o terminie rozprawy. Wiedza o tym dawała mu możliwość zapoznania się ze sprawą w każdej chwili, nawet jeżeli wcześniej istotnie nie miał wiedzy o toczącym się postępowaniu.

Słusznie zauważył Sąd pierwszej instancji że nawet gdyby przyjąć twierdzenia pozwanego w zakresie miejsca zamieszkania za prawdziwe, skarga i tak nie mogłaby być uznana za skuteczną, gdyż pozwany nie wykazał, że wskutek ewentualnego naruszenia przepisów został pozbawiony możliwości działania. Przeciwnie, pismo pozwanego z dnia 6 lutego 2014 r. z załączonym zaświadczeniem lekarskim dobitnie świadczy o tym, że pozwany nie tylko miał możliwość działania, ale i z niej korzystał, składając w/w pismo.

Podkreślić należy, że w toku postępowania prowadzonego pod sygnaturą II C 613/13 J. K. nie wskazał innego adresu. Już choćby na druku zwolnienia lekarskiego miał możliwość, aby to uczynić. To, że w toku późniejszego postępowania pozwany zachował bierność nie uzasadnia skargi o wznowienie postępowania. Niemożność udziału w postępowaniu sądowym musi mieć bowiem obiektywny charakter.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację J. K. jako bezzasadną.

Zważywszy na wynik kontroli instancyjnej o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego odpowiadającą 75% stawki minimalnej, co przewiduje § 6 pkt 5 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 461).

SSR Jędrzej Dzikowski SSO S.